

RAPORT MBI PROCESIN E RINDËRTIMIT

Fakt@je.al

"GJURMO PARANË"

RINDËRTIMI PAS 26 NËNTORIT 2019

Shkurt 2022

Organizata mediatike "Faktoje" e cila ofron shërbimin e verifikimit të fakteve, përmes këtij projekti të mbështetur nga US Embassy ka përgatitur gjatë vitit 2020-2021:

- Databazën e parë të Centralizuar për Përfituesit në nivel bashkie përsa i përket granteve, shpërblimeve të qirasë dhe një listë të individëve që përfitojnë shtëpi të reja sipas sistemit të pikëzimit dhe karakteristikave të tyre familjare, etj.
<https://faktoje.al/perfituesit-tirane/>
- Databazën me "Vendimet e Këshillit të Ministrave" që kanë alokuar fondet për rindërtimin.
<https://faktoje.al/data/>
- Databazën "Objektet Arsimore" që janë përfshirë në procesin e rindërtimit.
<https://faktoje.al/objektet-arsimore/>
- Databazën mbi "Pallatet për shembje".
<https://faktoje.al/pallatet-per-shembje-tirane/>

Faktoje ka monitoruar procesin lidhur me:

- 1 Ndarjen e fondeve të nevojshme për procesin e rindërtimit
- 2 Analizë e fondeve të buxhetuara, të prokuruar dhe të shpenzuara:
- 3 Informacion për numrin e granteve dhe kredive që Shqipëria ka arritur të thithë
- 4 Transparenca për subjektet që përfitojnë kontrata rindërtimi, etj.

Në faqen e Faktoje.al është ngritur një aplikacioni i dedikuar "Fakto dhe TI" ku janë specifikuar ankesat e qytetarëve për çështje të ndryshme, këto ankesa (mbi 30) janë mbledhur verifikuar dhe më pas i janë deleguar institucioneve përgjegjëse: bashkive përgjegjëse (pjesë e procesit të rindërtimit), Ministrisë së Rindërtimit dhe për dijeni, Kontrollit të Lartë të Shtetit. Një pjesë e ankesave janë verifikuar dhe më pas publikuar si artikuj në faqen tonë të website.

<https://faktoje.al/fakto-dhe-ti/>

Faktoje ka prodhuar një seri videosh sensibilizuese dhe ndërgjegjësuese me fokus kundër informacioneve të rreme, mbi rimëkëmbjen pas tërmetit, ku shumë qytetarë ka adresuar problematikën që ata kanë.

<https://www.youtube.com/watch?v=YjtTDu4xKCQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=q7giGjy1IR4>

<https://www.youtube.com/watch?v=6ZrXlGI0vIk&t=3s>

PROCESI I NDJEKUR NGA FAKTOJE PËR ZBATIMIN E KËTIJ RAPORTI

Faktoje në kuadër të këtij raporti, në lidhje me procesin e rindërtimit ka dërguar mbi 65 kërkesa për informacion institucioneve vendore dhe qendrore, si pjesë e metodologjisë fact-checking, por dhe duke dashur që t'i ofrojë publikut një informacion të verifikuar, zyrtar dhe të besueshëm.

Gjatë këtij procesi është vënë re një "hermetizim" në dhënien e informacionit në kuadër të procesit të rindërtimit, ku përgjigjet e dërguara shpesh vonojnë përtej afatit ligjor, janë të paplota duke mos iu përgjigjur pyetjeve konkrete, çfarë e ka bërë Faktoren që të ankimojë mbi 20 raste tek Komisioneri për të Drejtën e Informimit.

Raporti i përpiluar i është dërguar për konsultim 17 institucioneve të interesuara, apo të përfshira, të përmenduar në raport, apo dhe për dijeni.

Nga ky proces konsultimi, vetëm 3 bashki ajo e Durrës, Kamzës dhe ajo e Mirditës, kanë dërguar

Institucioni	Përgjigje
Ministria e Rindërtimit	Pa përgjigje
Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Pa përgjigje
Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Pa përgjigje
Kontrolli i Lartë i Shtetit	U zhvillua takim
Ministria e Kulturës	Pa përgjigje
Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare	Pa përgjigje
Bashkia Tiranë	Pa përgjigje
Bashkia Durrës	Kthyer përgjigje
Bashkia Kamëz	Kthyer përgjigje
Bashkia Krujë	Pa përgjigje
Bashkia Lezhë	Pa përgjigje
Bashkia Shijak	Pa përgjigje
Bashkia Kurbin	pa përgjigje
Bashkia Kavajë	Pa përgjigje
Bashkia Mirditë	Kthyer përgjigje

përgjigje. Kontrolli i Lartë i Shtetit zhvilloi një takim me Faktoren për të siguruar se raporti është parë dhe nëse ka komente do të dërgohen.

Kërkesat për informacion	Numri i kërkesave	Numri i përgjigjeve	Numri i ankimeve	Totali
Bashkia Tiranë	10 kërkesa	7 përgjigje	3 ankimim	65 kërkesa
Bashkia Durrës	12 kërkesa	9 përgjigje	3 ankimim	
Bashkia Lezhë	2 kërkesa	1 përgjigje		
Bashkia Krujë	3 kërkesa	1 përgjigje	1 ankimim	
Bashkia Kavajë	3 kërkesa	2 përgjigje	1 ankimim	
Bashkia Shijak	3 kërkesa	1 përgjigje	1 ankimim	
Bashkia Mirditë	3 kërkesa	1 përgjigje		
Bashkia Kurbin	4 kërkesa	1 përgjigje	2 ankimim	
Bashkia Kamëz	4 kërkesa	2 përgjigje	1 ankimim	
Bashkia Vorë	7 kërkesa	5 përgjigje	1 ankimim	
Bashkia Rogozhinë	1 kërkesa	1 përgjigje	1 ankimim	
Fondi Shqiptar i Zhvillimit	4 kërkesa	4 përgjigje		
Instituti i Ndërtimit	1 kërkesa	1 përgjigje		
Ministria e Rindërtimit	4 kërkesa	3 përgjigje	4 ankimim	
Ministria e Financave dhe Ekonomisë	3 kërkesa	1 përgjigje	1 ankimim	
Enti Kombëtar i Banesave	1 kërkesa	1 përgjigje		
Autoriteti i Mbikqyrjes Financiare	1 kërkesa	1 përgjigje	1 ankimim	

NË GJURMË TË PARASË!

PROCESI I RINDËRTIMIT NË VITIN 2020- 2021

12 GJETJE & REKOMANDIME

Nga Konferenca e Donatorëve në Shkurt të vitit 2020 Shqipëria **përfitoi një angazhim** për të asistuar në përmbushjen e nevojave në shumën totale **prej 1.15 miliard euro**, nga të cilat rreth **295 milion euro në grante** dhe rreth **853 milion euro në kredi**.

11 muaj më vonë nga mbyllja e vitit 2020, ndryshe nga sa është raportuar në relacionin e zbatimit të buxhetit për vitin 2020, Ministria e Financave dhe Ekonomisë në përgjigjen e saj të datës 9 Dhjetor 2021 konfirmon konstatimin e Faktoje mbi mungesën e kredive nga procesi i rindërtimit duke u shprehur se **“Nuk është nënshkruar deri në këto momente asnjë kredi”**.

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare duhet të raportoj dhe të bëjë transparencë të saktë ndaj qytetarëve dhe Kuvendit mbi ecurinë e përthithjes së kredive të buta nga Konferenca e Donatorëve dhe të raportojë mbi arsyet e një performancë larg angazhimeve mbi këto kredi, të cilat do kishin një kosto më të ulët për buxhetin e shtetit në krahasim me financimim e shpenzimeve buxhetore me instrumenta borxhi në tregjet vendase dhe të huaja.

Sipas Raportit të zbatimit të buxhetit Faktit 2020 të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe informacionit të Ministrisë së Rindërtimit rezulton se **277 milionë Euro ose 94% e granteve të premtuara në Konferencën e Donatorëve janë nënshkruar dhe në zbatim**.

- a** Në **portalin e rindërtimit nuk raportohen të dhëna mbi shkallën e përfitimit të granteve** në funksion të procesit të rindërtimit dhe sesa prej tyre janë realizuar apo janë përkthyer në investime publike për qytetarët shqiptarë.
- b** Në **raportet e zbatimit të buxhetit si dhe në materialet e projekt-buxheteve nuk raportohet dhe detajohet mbi planifikimin dhe realizimin e të ardhurave nga grantet nga Konferenca e Donatorëve** dhe projektet e investimeve që këto grante mbështesin.
- c** Sipas Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në lidhje me nivelin e disbursimit të granteve për rindërtimin, **nuk identifikohen në databazën e “Sistemit Informatik të Menaxhimit të Ndihmës së Huaj, të dhëna të raportuara nga partnerët për zhvillim.”**

REKOMANDIM

- a** Lista e plotë e objekteve të financuara nga donatorët me vlerat përkatëse të jetë pjesë e raportimit si pjesë e realizimit të buxhetit por edhe portalit të transparencës.

- b** Qeveria Shqiptare në përputhje me kërkesat ligjore për menaxhimin e sistemit buxhetor të ndjekë dhe raportojë periodikisht mbi ecurinë dhe nivelin e disbursimit të granteve nga rindërtimi për projektet që ata financojnë.
- c** Në treguesit fiskal të raportohen të ardhurat nga grantet dhe realizimi i tyre dhe në listën e investimeve të detajohen projektet e financuara nga grantet dhe ecuria e tyre faktike.

GJETJE 3

Nga analiza e Vendimeve të Këshillit të Ministrave që alokojnë fondet për rindërtimin dhe mundësojnë firmosjen e kontratave dhe fillimin e punimeve rezultojnë se: **Vlera e alokuar prej vitit 2020 është në tejkallim të buxhetit vjetor dhe atij 3-vjeçar të miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë, duke ndërmarrë kështu një faturë që nuk reflektohet në treguesit fiskalë.**

- a** Në vitin 2020, qeveria ka alokuar me VKM, një vlerë prej 46.5 miliardë lekë (ose rreth 381 milion euro) duke hapur kantiere pune, në tejkallim të buxhetit në fuqi në atë vit.
- b** Në vitin 2021, kanë vijuar të miratohen fondet me VKM të reja dhe që sot janë të pambështetura me fonde buxhetore.
- c** Me buxhetin e ri 2022-2024 vlera e pambështetur në fonde buxhetore shkoi në masën rreth 33.7 miliardë lekë (ose rreth 276 milion euro).

REKOMANDIM

- a** Qeveria Shqiptare dhe Kontrolli i Lartë i Shtetit të bejnë transparencë dhe nxisin llogaridhënien mbi alokimin e fondeve për procesin e rindërtimit si dhe angazhimet e ndërmarra në zbatim të këtyre alokimeve që janë përtej fondeve të buxhetuara dhe miratuara nga Kuvendi i Republikës së Shqipërisë.

- b** Të gjitha angazhimet e ndërmarra në zbatim të alokimeve të fondeve me VKM të rregjistrohen dhe raportohen me të dhëna të sakta dhe të plota sic kërkohet nga legjilacioni në fuqi dhe të ndiqet ecuria e tyre, rregjistrimi në kohe i faturave dhe disburimi i pagesave.
- c** Duke raportuar kështu edhe për nevojat shtesë për financim që do mundësonin një pamje të saktë të faturës së rindërtimit dhe ndikimin në borxhin publik.

GJETJE 4

Nga raportimi i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për fund vitin 2020 dhe publikimin e 10 mujorit të vitit 2021, rezultoi se **ka mos buxhetim në vlerën e plotë të projekteve.**

Në listën e investimeve kapitale 2022-2024 pjesë e projekt buxhetit 2022 **nuk parashikohet asnjë projekt investimi rindërtimi** (jo vetëm FSHZH) në proces apo i ri, ndërkohë që **viti 2022 presupozohet të jetë viti i përfundimit të procesit të rindërtimit.**

Përgjatë vitit **2021 janë hapur projekte të reja të cilat nuk detajohen në vitin 2022.**

REKOMANDIM

- a** Qeveria Shqiptare në zbatim të legjislacionit në fuqi por edhe rekomandimeve të FMN duhet të raportojë listën e detajuar të çdo projekti të financuar nga fondet e rindërtimit si në fazë planifikimi buxhetor ashtu edhe në fazë raportimi mbi zbatimin e buxhetit.
- b** Detajimi i projekteve duhet bërë sic kërkohet në nivel projekti dhe të përfshihet në ciklin buxhetor dhe kontrollet standard të tij.

Akti Normativ Nr. 9, datë 16.12.2019 “Për përballimin e pasojave të fatkeqësisë natyrore”, neni 10, ka në fokus parimin e informimit dhe transparencës specifikon: Autoritetet publike bëjnë publike çdo të ardhur, donacion apo shpenzim që kryhet me qëllim përballimin e pasojave të fatkeqësisë natyrore. Në nenin 38 të këtij akti, dëshmohet **krijimi i portalit unik qeveritar në funksion të transparencës së procesit të rindërtimit dhe kriteret që duhet të përmbushë.**

Shumë nga informacionet që duhet të përmbante ky portal në bazë të Aktit Normativ, **nuk janë të aksesueshme për qytetarët** në mënyrë të organizuar dhe rifreskuar **ose nuk janë paraqitur fare** (për më shumë referojuni pjesës përkatëse të raportit). Një ndër këto kërkesa të Aktit Normativ ishte dhe publikimi i të dhënave mbi procedurat e prokurimit në funksion të procesit të rindërtimit.

REKOMANDIM

- a) Qeveria Shqiptare të garantojë funksionimin e plote të Portalit duke bërë transparencë të paktën në nivelin minimal sipas akteve ligjorë në fuqi. Përveç listës së përfituesve të vendoset dhe lista e detajuar me të dhëna në nivel kontrate dhe operatori ekonomik për prokurimet e zhvilluara në procesin e rindërtimit.
- b) Në lidhje me procedurat e prokurimit ato mund të përmbajnë të dhëna për oferta fituese, numrin e konkurrentëve me qëllim nxitjen e transparencës.
- c) Të botohet lista e objekteve të rindërtimit që mbulojnë nga këto kontrata dhe ecuria në nivel projekti e procesit të rindërtimit me vlerat përkatëse të kostos së financuar.
- d) Lista e pagesave të kryera nga thesari për përfitues dhe operatorë ekonomik të bëhet publike dhe të jetë lehtësisht e aksesueshme për qytetarët duke identifikuar programet dhe projektet që i përkasin Procesit të Rindërtimit.

Faktoje konstatoi është se **nuk ka nje kategori ku të bëhen raportim periodike, apo vjetore dhe se raporti i fundit rezulton të jetë në vitin 2020**, mbi përdorimin e fondeve buxhetore për rindërtimin.

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare duhet të vlerësoj mundësinë e botimit të raporteve të detajuara periodike për procesin e rindërtimit. Fokusi i këtyre raporteve duhet të jetë mbi ecurinë e outputëve në nivel projekti, qofshin të financuara nga grande apo buxheti i shtetit, dhe përdorimin e inputeve.

Përmbyllja e programi i Rindërtimit dhe të rimëkëmbjes nga tërmeti i 26 Nëntorit 2019, në 11 bashki të Shqipërisë, **ka patur vazhdimisht ndryshime të afateve.** Në programin e qeverisë shqiptare bërë publik në Shtator 2021, në seksionin për Rindërtimin **fundi i pranverës 2022, ishte afati ku nuk do të kishte më pas një gjurmë të tërmetit.** Ndërsa **në deklaratat të mëtejshme publike të Qeverisë ky afat u shty për në Shtator 2022.**

Në **Bashkinë Tiranë kërkohet raportim dhe transparencë për projekte të alokuara** si dhe në problematikat e identifikuar me buxhetimin dhe raportimin financiar të trajtura në këtë raport. **Përmbushja e angazhimeve për përfundimin e procesit rezulton jo realiste duke u shtyrë gradualisht në kohë.**

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare dhe Njësitë zbatuese të procesit të rindërtimit të raportojnë dhe kryejnë një analizë realiste të ecurisë së procesit të rindërtimit

dhe burimeve të nevojshme për të përmbushur angazhimet. Qeveria Shqiptare të analizojë shkaqet e vonesave në përmbushje të afateve të vendosura si dhe masat që po ndërmerren për përfundimin sa më shpejt të procesit.

Nga puna e kryer në terrën ka rezultuar se **procesi i demolimit të objekteve të dëmtuara nga tërmeti në disa raste ka hasur vonesa dhe ka paqartësi për klasifikimin e objekteve** nga banorët e godinave të klasifikuara të dëmtura të cilët banojnë ose ka rrezik të banojnë në to.

Procesi për demolimin që i hap rrugë rindërtimit ka hasur vonesa si në rastin e Bashkisë Tiranë. **Ndryshimet e klasifikimit të objekteve ndërtimore**, heqja dhe shtimi i objekteve nga procesi rindërtimit ende pas 2 vjetësh (shih rastin e Rezidences Studentore nr. 16) është **tregues i sfidave të këtij procesin dhe rrit riskun në përfshirjen në këtë proces të punëve publike që nuk janë detyrimisht të lidhura me tërmetin e nëntorit 2019.**

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare së bashku me Institutin e Ndërtimit dhe njësité zbatuese të bëjnë transparente në nivel objekti dhe datë vlerësimi përfundimtar listen e objekteve të dëmtuara nga tërmeti si dhe kalsifikimin e tyre. Cdo ndryshim apo shtesë në këtë listë të bëhet transparente. Mbi të gjitha për të siguruar jetën e banorëve, objekteve të klasifikuara si të pabanueshëm dhe ende për tu demoluar duhet të trajtohen si të tilla dhe të mbetën larg aksesit të publikut. Qeveria duhet të kryej një analizë të ecurisë së procesit të demolimit me qëllim përmbushjen e angazhimeve për përfundimin e sukses të procesit.

Me VKM Nr. 212, datë 11.03.2020, "Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të objekteve arsimore", Bashkisë Tiranë i alokohet një vlerë totale prej 3.63 miliardë Lekë (ose rreth 30 milionë Euro) për rindërtimin e objekteve arsimore. Fondi total i alokuar Bashkisë Tiranë është rritur me 2.48 miliardë lekë (ose rreth 20 milionë Euro) duke kapur një vlerë totale për këtë bashki në vlerën 6.11 miliardë lekë (ose rreth 50 milionë Euro) për rindërtimin e objekteve arsimore në këtë njësi zbatuese.

Me fondet e alokuara me VKM 212, të ndryshuara, do të finançohej rindërtimi i 22 objekteve arsimore në Bashkinë Tiranë, mbikqyrja e punimeve të tyre dhe mobilimi. Nga analiza e Dokumentave Standarde të Tenderave, rezulton se për këto objekte arsimore janë nënshkruar 5 marrëveshje kuadër me vlerë totale rreth 6 miliardë lekë , për rindërtimin, mbikqyrjen e punimeve dhe mobilimin e tyre. Ndersa vlera e alokuar më VKM për Bashkinë Tiranë ka qenë 5.18 miliardë lekë.

Pra **Bashkia në Tiranë ka hyrë në marrëveshje kuadër për një vlerë rreth 810 milionë Lekë (ose rreth 6.64 milionë Euro) në tejkalim të fondeve të alokuara në atë moment. Legjislacioni në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor nuk lejon marrjen e angazhimeve financiare (kontratave) në tejkalim të fondeve të alokuara në momentin e firmosjes së tyre.** Për më tepër ky legjislacion kërkon që kontratat të regjistrohen në sistemin e thesarit brenda 5 ditëve nga data e firmosjes së tyre. Mos zbatimi i dispozitave ligjore, ka dhe masat përkatëse administrative që duhen marrë.

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare duhet të disiplinojë procesin e regjistrimit dhe raportimit të angazhimeve për të adresuar riskun e marrjes së angazhimve apo lidhjes së marrëveshjeve në tejkalim të fondeve të akorduara

me VKM. Për angazhime të ndërmarra në tejkalim të fondeve të akorduara nga njësitë zbatuese të zbatohen masat e parashikuara në legjislacionin në fuqi. Qeveria të disiplinoi procesin për tu siguruar që të gjitha kontratat janë të mbështetura me fonde buxhetore dhe nuk kthehen në borxh të fshehur për qytetarët.

Qeveria Shqiptare me VKM nr. 1134, datë 24.12.2020, “Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit/rikonstruksionit të objekteve arsimore, në bashkinë Tiranë dhe caktimin e bashkisë Tiranë si njësi zbatuese.”, i caktoi bashkisë Tiranë një fond prej rreth 1.61 miliardë lekë (ose rreth 13.2 milionë Euro) për rindërtimin disa rezidencave studentore (konvikte) dhe një shkollë. Nga analiza e kontratave të lidhura në zbatim të kësaj VKM-je rezulton se është lidhur kontratë duke përdorur si burim financimi “VKM 1134” **për ndërtimin e shkollës “Besim Daja” në vlerë totale rreth 140 milionë lekë ose 1.15 milionë Euro ndërkohë kjo shkollë nuk është pjesë e VKM 1134 si objekt përfitues.** Për më tepër vlera totale e alokuar me VKM 1134 është 1.608 miliardë lekë, ndërkohë **Bashkia Tiranë ka lidhur kontrata në zbatim të kësaj VKM-je për një vlerë 1.69 miliardë lekë, me një tejkalim të fondit të alokuar prej 82 milionë lekë ose rreth 670 mijë Euro.**

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare dhe Ministria e Financave të monitoroj marrjen e angazhimeve buxhetore brenda limiteve të miratura dhe rregjistrimin e tyre në kohë. Të krijoj sic kërkon ligji premisat në sistemin buxhetor për rregjistrimin e angazhimve në vlerë të plotë dhe në kohë dhe të marrë masa për rregjistrim e të gjitha kontratave në sistemin e thesarit. Për çdo vonesë ose mos raportim në plotë të zbatohen kërkesat e legjislacionit në fuqi për masa administrative ndaj njësitë zbatuese për

vonesa në rregjistrimin e angazhimve. Pas kryerjes së vlerësimeve në nivel kontrate dhe angazhimi, për ato angazhime të ndërmarra në tejkalim të fondeve të miratura të zbatohen dispozita e legjislacionit në fuqi që ja ngarkojnë përgjegjësinë nëpunësve të njësitë zbatuese të ngarkuara nga VKM-të përkatëse. Është shumë e rëndësishme ndjekja e angazhimeve në nivel projekti dhe jo vetëm realizim fondi, për të garantuar jo vetëm mos tejkalim të tij por edhe përdorimin e tij për ato output/projektë për të cilat është alokuar duke u kujdesur dhe për variancat sasiorë.

Me VKM Nr. 212, datë 11.03.2020, “Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të objekteve arsimore”, **FSHZH i alokohet një vlerë prej 4.35 miliardë lekë (ose rreth 36 milionë Euro) për rindërtimin e 45 objekteve arsimore në disa bashki të vendit si dhe mbikqyrja e punimeve të tyre. Vlera e alokuar e rindërtimit (pa mbikqyrjen) është 4.175 miliardë lekë** e ndarë në 7 Lote. Nga analiza e të dhënave për realizimin e kontratave **rezulton se si pjesë e kësaj kontrate është investuar në 37 objekte nga 45 të planifikuar** që do financonte VKM 212. Nga **analiza rezulton se 9 objekte arsimore nuk ishin në listën e paraqitur nga FSHZH:** 2 janë transferuar me VKM nga FSHZH për t’u zbatuar nga njësi të tjera, 3 janë për t’u financuar dhe zbatuar nga EU4Schools, 2 objekte për financim nga KfW Gjermane, dhe 2 objekte nuk mundem të përcaktonim ende çfarë ndodhi. Pas kërkesës së Faktojes për informacion, për rindërtimin e 36 objekteve (pa shkollën Jashar Hoxha që u shtua) janë shpenzuar 3.90 miliardë lekë. **Pra numri objekteve ka rënë me 9 ndërkohë fondet kanë rënë vetëm me rreth 275 milionë lekë.** Nëse llogarisim që Granti Gjerman për 3 shkolla është 11 milion Euro dhe do të financoj dy nga shkollat që më parë kanë qenë pjesë e listës për financim nga VKM nr. 212 atëherë kursimi që duhet t’i vinte buxhetit të shtetit është rreth 894 milionë lekë ose 7.3 milionë

Euro. Po kështu dy objekte arsimore si shkollat 9 vjecarë "Gjon Gjonaj" dhe "At Zef Pëllumbi" që u transferuan me VKM tek të tjera njësi zbatuese atëherë dhe vlera respektive e tyre, që në total është 424 milionë lekë ose rreth **3.5 milionë euro duhet të ishtë kursyer nga FSHZH.**

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare duhet të kryej një analizë të detajuar të financimit të objekteve arsimore duke analizuar variancat si sasiore dhe në vlerë monetare me alokimin dhe shkaqet që sollen këtë situatë. Qeveria Shqiptare të detajoj dhe monitoroj financimet nga rindërtimi në nivel objekti/projekti, se ky mos detajim edhe sipas KLSH e bën të vështirë ndjekjen e zbatimit të projekteve në aspektin financiar. Qeveria Shqiptare duhet të sigurohet që fondet e donatorëve të shërbejnë për uljen e barrës për buxhetin e shtetit. Qeveria Shqiptare duhet të marrë masa për adresimin e risqeve financiare dhe sapo një objekt të jetë financuar nga një burim tjetër apo transferuar për zbatim një njësie tjetër të kryej një analizë transparente për rishikimin e alokimeve të mëhershme që i ishin bërë njësie zbatuese.

Ndryshe nga sa përcaktuar fillimisht me Vendimin nr. 6, datë 16.12.2019, të Komitetit Ndërmintor për Emergjencat Civile dhe me mbylljen e venddepozitimit të Porto – Romanos, **inertet e krijuara nga tërmeti i datës 26 nëntor 2019 rezultojnë të jenë depozituar në Landfillin e Sharrës pa pagesë. Sipas Bashkisë Tiranës kostoja për këtë depozitim në këtë Landfill, mbulohen në kuadër të ndihmës për përballimin e pasojave të tërmetit nga Shoqëria "Integrated Energy BV SPV". Rezulton se ky kontribut në natyrë nga shoqëria koncesionare nuk raportohet në listën e donatorëve me vlerën përkatëse të ndihmës së dhënë.**

REKOMANDIM

Qeveria Shqiptare dhe Njësitë e Qeverisjes Vendore të prekura nga tërmeti, të bëjnë transparencë, të rregjistrojnë, rregullojnë dhe raportojnë ku janë depozituar inertet e rindërtimit dhe volume përkatëse, si dhe vlerën e ndihmës në natyrë të dhenë nga Shoqëria "Integrated Energy BV SPV".

Raporti është realizuar nga ekipin e Faktojes,

Klodiana Kapo, Aïmona Vogli, Joel Çela, Ina Allkanjari nën drejtimin e ekspertit Azmi Stringa.

U.S. EMBASSY
Tirana, Albania

“Ky raport është realizuar si pjesë e projektit “Gjurmo Paranë - e rimëkëmbjes nga tërmeti në Shqipëri” mbështetur financiarisht nga Zyra e Marrëdhënieve me Publikun të Ambasadës së SHBA në Tiranë. Opinionet, gjetjet, konkluzionet dhe rekomandimet e shprehura janë të autorit dhe nuk përfaqesojnë domosdoshmërisht ato të Departamentit të Shtetit.”

